

Маріупольський державний університет

Кафедра практичної психології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В.о. завідувача кафедри практичної психології

 Л. А. ВАРАВА

«27» серпня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОКЗП 1.1.3 «Психологія управління»

Освітньо-професійна програма «Менеджмент організацій і адміністрування»

спеціальність 073 «Менеджмент»

спеціалізація _____

факультет Факультет психології та масових комунікацій

2020-2021 рік

Робоча програма Психологія управління

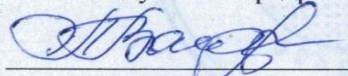
для студентів ОПП «Менеджмент організацій і адміністрування» спеціальності 073
«Менеджмент» ОС «Магістр»

Розробник _____ д.ф.н., професор Попович О. В.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри практичної психології

Протокол від «27» серпня 2020 року № 1

В. о. завідувача кафедри практичної психології

_____ (Л. А. ВАРАВА)
(підпис)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, ОС	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>07 «Управління та адміністрування»</u> ОПП: <u>«Менеджмент організацій та адміністрування»</u> Спеціальність: <u>073 «Менеджмент»</u>	<u>Обов'язкова</u> (дисципліна загальної підготовки)	
Модулів – 2		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: доповіді, презентації, реферати, есе, тези		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: 15,0; аудиторних – 5,0; самостійної роботи студента – 10,0.	ОС: <u>Магістр</u>	16 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	6 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		59 год.	77 год.
		Індивідуальні завдання	
		1 год.	1 год.
Вид контролю: залік			

Примітка:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання 30/60 (33,3%/67,7%)

для заочної форми навчання 12/78 (13,3%/86,7%)

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є засвоєння студентами-магістрами знань соціально-психологічних закономірностей управлінської діяльності, впливу керівників на персонал соціальних організацій і взаємодії з ним; формування у слухачів магістратури вироблення умінь аналізувати соціально-психологічні процеси і явища в організаціях, застосовуючи на практиці отримані знання.

Завдання курсу:

- вивчення дисципліни полягають в теоретичній та практичній підготовці слухачів фаху з питань: теоретико-методологічних основ психології управління як науки;
- оволодіння поняттями управлінських відносин, управлінської відповідальності, управлінського контролю, делегування повноважень, управлінського впливу, стилю керівництва тощо;
- оволодіння знань сучасних теорій управління і управлінських культур, концепцій адаптивного менеджменту, особистісних обмежень в управлінській діяльності;
- психологічних особливостей спілкування і взаємодії в організації; психології керівного впливу.

Місце навчальної дисципліни в освітній програмі. Навчальна дисципліна «Психологія управління» спрямована на опанування наступних компетентностей:

- здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);
- навички використання інформаційних та комунікаційних технологій;
- здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного самоменеджменту;
- здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління;
- здатність формувати лідерські якості та демонструвати їх в процесі управління людьми;
- здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість;
- здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом;
- здатність до управління організацією та її розвитком;
- здатність до управління професійним, діловим та особистим розвитком колективу та його творчого потенціалу толерантно сприймаючи соціальні, етнічні, конфесіональні та культурні відмінності.

Дисципліна використовується для формування наступних програмних результатів навчання, передбачених освітньо-професійною програмою підготовки магістра за спеціальністю 073 «Менеджмент» (ОПП «Менеджмент організацій і адміністрування») у Маріупольському державному університеті:

- демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач;
- забезпечувати особистий професійний розвиток та планування власного часу;
- вміти делегувати повноваження та керівництво організацією (підрозділом).

Передумови для вивчення дисципліни: дисципліна «Психологія управління» вивчається після вивчення дисципліни «Математичне моделювання соціально-економічних систем».

Результати навчання. Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні:

У процесі вивчення курсу студенти повинні *знати*:

- Характеристику предмета;
- Роль психології управління в професійному спілкуванні;
- Особливості професійної діяльності керівника та психограму рис менеджера;
- Принципи організації ефективної взаємодії підлеглих;
- Основні етапи та умови прийняття управлінських рішень;
- Структуру, функції та методи формування професійної мотивації

співробітників;

- Особливості формування та функціонування морально-психологічного клімату колективу;

- Характеристику психодинамічних міжособистісних процесів.

У процесі вивчення курсу магістри повинні *вміти*:

- Аналізувати міжособистісні стосунки членів колективу
- Володіти навичками та компетенціями ефективного впливу на взаємовідносини

співробітників

- Забезпечувати формування професійної мотивації з метою досягнення колективної

мети

- Сприяти плануванню своєї кар'єри.

- Проводити рефлексивний самоаналіз рівня сформованості особистісних рис

необхідних в управлінській діяльності

- Здійснювати планування своєї діяльності на підставі знань з механізмів

цілепокладання.

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПСИХОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ

Тема 1. Методологічні підходи до процесу управління.

Тема 2. Психологічні особливості управлінської діяльності.

Тема 3. Психологічні теорії управління.

Тема 4. Функції управління: мотивація і контроль.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ ГРУПОВИМИ ЯВИЩАМИ І ПРОЦЕСАМИ В ДІЯЛЬНОСТІ КЕРІВНИКА

Тема 5. Психологія управління груповими явищами і процесами в діяльності керівника.

Тема 6. Управління соціально - психологічним кліматом в організації. Ролі в колективі.

Тема 7. Психологія індивідуально стилю управління.

Тема 8. Психологія управління конфліктними ситуаціями в діяльності керівника

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Загальні основи психології вищої школи												
Тема 1. Методологічні підходи до процесу управління.	11	2	2	-	-	7	9	-	-	-	-	9
Тема 2. Психологічні особливості управлінської діяльності.	11	2	2	-	-	7	14	2	2	-	-	10
Тема 3. Психологічні теорії управління.	11	2	2	-	-	7	13	2	2	-	-	9
Тема 4. Функції управління: мотивація і контроль.	11	2	2	-	-	7	10	-	-	-	-	10
Разом за змістовим модулем 1	44	8	8	-	-	28	46	4	4	-	-	38
Змістовий модуль 2. Психологічні засади управління навчальним процесом у вищій школі												
Тема 5. Психологія управління груповими явищами і процесами в діяльності керівника.	10	2	1	-	-	7	10	-	-	-	-	10
Тема 6. Управління соціально - психологічним кліматом в організації. Ролі в колективі.	10	2	1	-	-	7	10	-	-	-	-	10
Тема 7. Психологія індивідуально стилю управління.	14	2	2	-	-	10	9	-	-	-	-	9
Тема 8. Психологія управління конфліктними ситуаціями в діяльності керівника	11	2	2	-	-	7	14	2	2	-	-	10
Разом за змістовим модулем 2	45	8	6	-	-	31	43	2	2	-	-	39
Усього годин	89	16	14	-	-	59	89	6	6	-	-	77
Модуль 2												
ІНДЗ	-	-	-	-	1	-				-	1	
Усього годин	90	16	14	-	1	59	90	6	6	-	1	77

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		д/ф	з/ф
1.	Тема 1. Методологічні підходи до процесу управління.	2	-
2.	Тема 2. Психологічні особливості управлінської діяльності.	2	2
3.	Тема 3. Психологічні теорії управління.	2	2
4.	Тема 4. Функції управління: мотивація і контроль.	2	-
5.	Тема 5. Психологія управління груповими явищами і процесами в діяльності керівника.	1	-
6.	Тема 6. Управління соціально - психологічним кліматом в організації. Ролі в колективі.	1	-
7.	Тема 7. Психологія індивідуально стилю управління.	2	-
8.	Тема 8. Психологія управління конфліктними ситуаціями в діяльності керівника	2	2
	Разом	14	6

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		д/ф	з/ф
1.	Тема 1. Методологічні підходи до процесу управління.	7	9
2.	Тема 2. Психологічні особливості управлінської діяльності.	7	10
3.	Тема 3. Психологічні теорії управління.	7	9
4.	Тема 4. Функції управління: мотивація і контроль.	7	10
5.	Тема 5. Психологія управління груповими явищами і процесами в діяльності керівника.	7	10
6.	Тема 6. Управління соціально - психологічним кліматом в організації. Ролі в колективі.	7	10
7.	Тема 7. Психологія індивідуально стилю управління.	10	9
8.	Тема 8. Психологія управління конфліктними ситуаціями в діяльності керівника	7	10
	Разом	59	77

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання – це завершена теоретична та практична робота в межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь і навичок, одержаних у процесі лекційних і практичних занять, охоплює зміст навчального курсу загалом.

Метою виконання індивідуального завдання з дисципліни «Психологія управління» є поглиблення теоретичних знань, набутих студентами в процесі вивчення дисципліни та вироблення вміння застосовувати їх у практичному розв'язанні завдань.

Індивідуальне завдання з дисципліни «Психологія управління» передбачає виконання та захист індивідуального проекту.

8. Методи навчання

При викладанні дисципліни застосовуються словесні (пояснення, бесіда, лекція), наочні (ілюстрація, демонстрація), практичні (досліди, вправи), проблемні дискусії, індуктивні, дедуктивні прийоми аналізу запитань. Репродуктивні вправи. Творчі завдання. Проблемно-пошукові вправи.

Словесні і наочні використовуються під час лекцій та інструктажів, практичні при проведенні семінарських робіт.

Під час проведення лекцій використовуються такі словесні методи як розповідь, пояснення та наочні методи: ілюстрація, демонстрація. Під час проведення семінарських робіт застосовуються наочні спостереження та словесні бесіди: вступні, поточні, евристичні, підсумкові.

9. Критерії оцінювання

Оцінювання рівня опанування студентом матеріалу навчальної дисципліни проводиться шляхом поточного та підсумкового (семестрового) контролю.

Поточний контроль здійснюється у процесі вивчення дисципліни з метою виявлення ступеню розуміння студентом засвоєного навчального матеріалу та вміння застосовувати його у практичній роботі. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять (50 балів), а також за результатами виконання студентом індивідуальних завдань, а саме: підготовки реферату (25 балів), виконання індивідуального практичного завдання (25 балів).

Загальні критерії оцінювання результатів поточного контролю з дисципліни:

90-100 балів	ЗВО виявив цілковите володіння навчальним матеріалом, вмів аргументовано його викладати під час усних опитувань та письмових відповідей. Усі виконані індивідуальні завдання продемонстрували здатність студента не тільки оперувати теоретичним матеріалом, але й застосовувати його на практиці, знаходити раціональні рішення проблемних ситуацій, його здатність до аналітичного та критичного мислення.
82-89 бали	ЗВО в цілому достатньо повно володіє навчальним матеріалом, здатний демонструвати знання теоретичних і практичних питань корпоративної соціальної відповідальності. Водночас, під час усного та письмового викладення деяких питань студент допускає окремі неточності та незначні помилки. Виконані індивідуальні завдання показують, що студенту дещо не вистачає аргументованості при розв'язанні деяких проблемних ситуацій.
60-81 балів	ЗВО володіє навчальним матеріалом частково, демонструючи базові теоретичні знання. Усні та письмові питання розкрито частково, поверхово, недостатньо аргументовано. Реферат виконаний на достатньо низькому рівні; індивідуальне практичне завдання обґрунтовано.
0-59 бали	ЗВО не володіє або недостатньо володіє навчальним матеріалом, не розуміє змісту більшості теоретичних питань. Індивідуальні завдання не виконані.

Семестровий контроль проводиться у формі заліку.

10. Засоби оцінювання

Опитування та доповіді на семінарських заняттях, оцінка за реферат, оцінка за виконане індивідуальне практичне завдання, іспит.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Модуль 1: Поточне тестування та самостійна робота		Модуль 2: Залік	Сума
Змістовний модуль 1	Змістовний модуль 2	50	100
25	25		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Адаменко Е. Управленческие процедуры. Функции менеджера // Менеджер по персоналу. – 2006. - №5. – С.41 – 42.
2. Анцупов А.Я., Шипилова А.И. Конфликтология: учебник для вузов /А.Я.Анцупов, А.И.Шипилова. – М.: ЮНИТИ, 1999. – 551с.
3. Бабосов Э.М. Конфликтология: учебное пособие. – 2-е изд., стереопит. / Е.М. Бабосов. – Мн.:ТетраСистемс, 2001. – 182с.
4. Бороздина Т.В. Психология делового общения / Т.В. Бороздина. – М., 2001.
5. Гончаров В.В. Руководство для высшего управленческого персонала в 2-х томах. Том 1 / В.В. Гончаров. – М.: МНИИПУ, 1997. – 768с.
6. Громова О.Н. Психология конфликта. Курс лекций / О.Н. Громова. – М.: Ассоциация авторов и издателей «Гандем»; ЭКМОС, 2001. – 320с.
7. Данчева О.В., Швалб Ю.М. Практическая психология в экономике и бизнесе / О.В. Данчева, Ю.М.Швалб. – Киев: Либра, 1999. – 270с.
8. Давт Р.Л. Менеджмент: пер. с англ. / Р.Л. Давт. – СПб: Изд.-во «Питер», 2003. – 832с.
9. Жариков Е.С. Психология управления / Е.С. Жариков. – М.: Международный центр финансово-экономического развития, 2002. – 512с.

10. Зигерт В., Ланг Л. Руководитель без конфликтов / В. Зигерт, Л. Ланг. – М.: Экономика, 2005. – 198с.
11. Карамушка Л.М. Психологія управління закладами середньої освіти: монографія. / Л.М. Карамушка. – Київ: Ніка-Центр, 2000. – 332с.
12. Карамушка Л.М., Філь О.А. Використання методу-фокус групи для дослідження конкурентноздатної особистості працівників освітніх організацій/ Л.М. Карамушка, О.А. Філь//Актуальні проблеми психології. Том 1.? Соціальна психологія. Психологія управління. Організаційна психологія. – К.: Ін-т психології ім. Г.С. Костюка АПН України, 2002. – Ч.5. – С.225 – 230.
13. Карпов А.В. Психологія менеджменту/ А.В. Карпов. – К.: Гардарики, 2005. – 40с.
14. Козырев Г.И. Введение в конфликтологию: учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / Г.И. Козырев. – М.: Гуманит. изд. Центр ВЛАДОС, 2001.
15. Крушельницька О.В. Управління персоналом / О.В. Крушельницька. – К.: Кондор, 2003. – 296с.
16. Кукушкин В.С. Психология делового общения: уч.пособ. / В.С. Кукушкин. – Москва. – Ростов-на-Дону: Изд. Центр «МарТ», 2003.
17. Леонтьев А.Н. Избранные психологические произведения / А.Н. Леонтьев. – М., Дело, 2000. – С.68 – 85.
18. Лозниця В.С. Психологія менеджменту: навч. посібник. / В.С. Лозниця. – К.: ТОВ «УВПК «ЕксОб», 2003. – 512с.
19. Лукашевич Н.П. Теория и практика самоменеджмента : учеб. пособие / Н.П. Лукашевич. – К.: МАУП, 2002. – 512с.
20. Макашева З.М., Калинникова И.О. Социальный менеджмент: учеб. для вузов / З.М. Макашева, И.О. Калинникова. – М.: ЮНИТИ-СВС, 2003.
21. Малахов В.А. Этика: курс лекцій / В.А. Малахов. – К.: 1996.
22. Мельников В.П., Макаренко Н.Л., Схиртиладзе А.Г. Управление организацией: уч. пос. /А.П.Мельников, Н.Л.Макаренко, А.Г.Схиртиладзе. – М.: Кнорус, 2004. – 240с.
23. Милич П. Как проводить деловые беседы: Пер. с серб.-хорв./П.Милич. – М., 1987.
24. Норіцина Н.І. Маркетингова Структура комунікацій / Н.І. Норіцина. – К.:МАУП, 2003. – 264с.
25. Обозов Н.Н., Щекин Г.В. Психология работы с людьми: Советы руководителю / Н.Н. Обозов., Г.В. Щекин. – К.: Политиздат Украины, 1990.
26. Орбан-Лембрик Л.Е. Психологія управління: навч. Посібник / Л.Е. Орбан-Лембрик. – 2-ге вид., доп. – К.:Академвидав, 2010. – 544с.
27. Палеха Ю.І. Іміджологія: навч. посібник/ за заг. ред. З.І. Тимошенко. – К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2005. – 324с.

13. Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: офіційний веб-портал [Електронний ресурс]. - Режим доступу : [http:// www.nbuv.gov.ua](http://www.nbuv.gov.ua)
2. Бібліотека МГУ (електронний каталог) [Електронний ресурс]. - Режим доступу : – <http://mdu.in.ua/index/biblioteka/0-10>

**«ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ»
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Укладач: Гапонюк О. І.
Виготовлення оригінал-макету
Формат 60x84 1/16.
Друк офсетний. Гарнітура Times New Roman – 12
Умовн. друк. арк. 0,5

Маріупольський державний університет
Адреса університету: м. Маріуполь, пр. Будівельників, 129а